

การแปลนิทานพื้นบ้านญี่ปุ่นฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย : กระบวนการ ปัญหา และการแก้ไข
(A TRANSLATION OF JAPANESE FOLKTALES FROM ENGLISH INTO THAI: PROCESSES, PROBLEMS, AND SOLUTIONS)

ประภาพรรัตน์ คีววงศ์งาม 4737747 LCCD/M

ศศ.ม.(ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา)

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์: ถักขณา ดาวรัตน์หงษ์ อ.บ.,ศศ.ม., Doctorat de l'EHESS;

สุขุมาวดี จำหิรัญ ศศ.บ., M.A., Adv.Dip.

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาปัญหาการแปลนิทานพื้นบ้านญี่ปุ่นฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการแปล ปัญหา และการแก้ไขปัญหาการแปล จากหนังสือ Best-loved Folktales of the World ที่เขียนและรวบรวมโดย Joanna Cole จำนวน 8 เรื่อง ซึ่งมีความเกี่ยวพันด้านภาษาและวัฒนธรรมระหว่างอังกฤษ ญี่ปุ่นและไทย วิธีการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การศึกษากระบวนการแปลและการศึกษาปัญหาและการแก้ไขปัญหาในการแปล

จากการศึกษากระบวนการแปลที่ใช้ในการแปลครั้งนี้ประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก คือ การวิเคราะห์ต้นฉบับและกลวิธีในการแปล ผู้วิจัยใช้วิธีการอ่านในรอบแรกด้วยวิธี “อ่านแบบสำรวจ” เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาในต้นฉบับทั้งหมด จากนั้นจึงใช้วิธีการอ่านแบบ “วิเคราะห์รายละเอียด” แล้วจึงใช้กลวิธีในการแปลแบบตรงตัวในร่างแรกและการแปลแบบเอาความ ซึ่งเรียบเรียงใหม่ให้เป็นธรรมชาติ จากนั้นผลจากบทแปล 3-4 วัน เพื่อให้เห็นปัญหาได้ชัดเจนและปรับแก้ไข เมื่อได้บทแปลร่างสุดท้าย จึงนำมาทดสอบ 3 วิธี ทดสอบด้วยตนเอง ทดสอบกับผู้อ่านและทดสอบกับผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา แล้วนำคำแนะนำต่างๆ มาปรับปรุงแก้ไขบทแปล

ปัญหาการแปลที่พบในการวิจัย ได้แก่ ปัญหาการแปลด้านภาษาและวัฒนธรรม ซึ่งเกี่ยวพันระหว่างอังกฤษ ญี่ปุ่นและไทย นอกจากนี้ ยังพบปัญหาที่ซับซ้อนขึ้น จากข้อจำกัดภาษาอังกฤษต้นฉบับต่อวัฒนธรรมญี่ปุ่นที่มาของเรื่อง ซึ่งการเลือกคำแปล ผู้วิจัยจะต้องวิเคราะห์อย่างละเอียด แล้วจึงเลือกคำแปลให้เหมาะสมกับบริบทของเรื่อง การแก้ไขปัญหาการแปลด้านภาษามีหลายวิธี คือ การเติมคำ การขยายความอธิบาย การตีความ การถ่ายเสียง การทำเชิงอรรถอธิบาย การละ การเรียบเรียงประโยคใหม่ การใช้สำนวนภาษาไทย ภาษาพูด และการใช้ภาษาเก่า ปัญหาด้านวัฒนธรรมแก้ไขได้ด้วยเทคนิคการแก้ไขปัญหาด้านภาษา ซึ่งพื้นความรู้ด้านวัฒนธรรมญี่ปุ่นค้นหาได้จากนิทาน หนังสือวัฒนธรรมต่างๆ อินเทอร์เน็ตและเจ้าของภาษา ในบางครั้งพบว่า คำภาษาอังกฤษมีข้อจำกัดที่ไม่อาจสื่อวัฒนธรรมญี่ปุ่นได้ชัดเจน จึงมีการยืมใช้คำในวัฒนธรรมจีนสื่อภาพวัฒนธรรมญี่ปุ่นซึ่งมีความคล้ายคลึงกัน ซึ่งผู้อ่านฉบับแปลภาษาไทยคุ้นเคยแทน

จากการแปลเรื่องที่มีใช้ต้นฉบับจริงหรือเรื่องที่มีการเขียนใหม่หลายๆครั้ง สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการแปลและแก้ไขปัญหาการแปลสำหรับนักแปลอื่นๆ ที่จะต้องแปลเรื่องลักษณะเดียวกันได้ อย่างไรก็ตาม นักแปลจะต้องตระหนักเสมอว่า ข้อมูลต้นฉบับอาจมีความคลาดเคลื่อน ผิดพลาด ไม่ชัดเจน การมีพื้นความรู้เรื่องที่แปล จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ตลอดกระบวนการแปล ถ้าผู้แปลมีความรู้ไม่มากพอ จะทำให้ได้บทแปลที่ไม่สมบูรณ์ มีการแปลผิด แปลไม่ได้ และแปลคลาดเคลื่อน

คำสำคัญ การแปล / การแปลนิทาน

A TRANSLATION OF JAPANESE FOLKTALES FROM ENGLISH INTO THAI: PROCESSES, PROBLEMS, AND SOLUTIONS

PRAPANRAT KIVWONGNGAM 4737747 LCCD/M

M.A. (LANGUAGE AND CULTURE FOR COMMUNICATION AND DEVELOPMENT)

THEMATIC PAPER ADVISORS: LAKANA DAORATANAHONG, Doctorat de l'EHESS, SUKHUMAVADEE KHAMHIRAN, M.A.,

ABSTRACT

This thesis is a study of translation of Japanese folktales from English into Thai. The objectives are to study processes, problems, and solutions in translating. All 8 Japanese stories from *Loved Folktales of the World*, collated and written by Joanna Cole, were selected for this study. The methods used in this study were divided into 2 parts namely, to study the translating processes and to study the translating problems and solutions.

Translating processes of this paper were described in 2 main steps namely, source language analysis and translation strategies. The translating processes began with skimming to obtain the essence of the whole story, followed by analytical reading. The first translation draft represented a literal translation. When the first draft was finished, it was rechecked and fine-tuned for natural structure. The draft was left "cool" for 3-4 days; this enables translators to see the translation problems and solutions clearly. The final process of translation ends with the quality control for the target language. There are 3 methods for testing the final draft namely, by the translator, by Thai readers, and by expert in linguistics and translation. Lastly, critiques from audience are important in improving the target language.

Linguistic and cultural problems found in this paper, was that the involved 3 languages namely, English, Japanese and Thai. Moreover, there was a problem in that it appeared that the English translation did not render the complexities of culture in the original tales. The translator had to analyze carefully, then choose the most suitable solution. Linguistic solutions included addition, explanation, interpretation, transliteration, footnotes, deletion, construction, Thai idioms, oral sentences and archaic words. Cultural problems able to be solved by linguistic solutions techniques. However, Japanese cultural background knowledge could be found in the source text, in cultural books, in the internet and native speakers. But, some English terms were limited and did not clearly reflect the meaning in Japanese culture. The translator sometime used Chinese words to illustrate Japanese images because they have a similar culture and Thai audiences are familiar with the meaning.

This paper, a translation from a non-original source and rewritten texts can be used as a guideline for those who have to deal with similar texts. However, any translator doing something like this should be concerned because the source language might have mistakes and unclear points. Therefore, background knowledge is important in overcoming translation problems in any translating process. If the background knowledge is not enough, the result will be incomplete with errors and mistranslations.

KEYWORDS: TRANSLATION / TALES / JAPANESE FOLKTALES

184 pp.